

Componeren met hart voor beeld

PLUS

🕒 24 juli • 🔄 24 juli • Eric Nederkoorn • Cultuur

📷 Jan Meiborg in zijn Groningse studio: 'Zo ben je toch bepalend'.

Direct dit artikel delen:

Aletta de Musical, Jacques J., Shake-speare in Diever, Uut de Hoogte en veel meer: de Groningse componist en arrangeur Jan Meiborg levert de muziek. „Je moet kunnen switchen.”

Deze avond komen 25 leden van GOOV Muziektheater naar zijn studio. Jan Meiborg neemt dan het koordeel op van een lied dat hij componeerde voor *Jacques J., de musical*. Daar wordt een videoclip van gemaakt. Een fijne studio is dat, in het souterrain van zijn woning aan de Groningse Friesestraatweg, daar niet van, met een vleugel, een Hammond, gitaren, de uitgebreide opname-apparatuur. Maar 25 mensen in die betrekkelijk kleine ruimte achterin, achter het glas? „Ik verdeel ze toch maar in twee groepen”, zegt hij.

Volgende halte: Meerpaal

Muziek, natuurlijk. Maar Meiborg krijgt ook andere klanten over de vloer. „Harry Piekema, van de Albert Heijn-reclame, was in Groningen bij het NNT voor *Borgen*, waarin hij meespeelde. Tussen twee repetities door kwam hij hier om even snel een reclame in te spreken. ‘Morgen een kilo mandarijnen voor 1,99’.” En anders die mevrouw van busmaatschappij Qbuzz, die de haltes opdreunt waar de reizigers zoal kunnen uitstappen. Volgende halte: Meerpaal.

Het zijn de bijzaken in het muzikleven van Meiborg (50). Hij is een componist en arrangeur die veel muziek schrijft voor musicals en muziektheater, dikwijls samenwerkend met regisseur Jack Nieborg. Zijn muziek is dan ook te horen in de voorstellingen van GOOV, Shake-spearetheater Diever en bij theaterfeuilleton *Uut de Hoogte*.

Japanse muziek

Meiborg bewandelde pakweg dertig jaar geleden de Groningse popscene met de tienmans soulformatie What-a-Gig!. Geboren in Hoogkerk maakte hij een ronde langs de conservatoria van Hilversum, Rotterdam en tenslotte Groningen. Met What-A-Gig! belandde hij in Japan. „Ik raakte gefascineerd door het land, de cultuur.” In zijn huiskamer klinkt dan ook muziek van Ryuichi Sakamoto. „Qua techniek is deze muziek misschien eenvoudig. De zeggingskracht is des te groter.” Hij richtte er indertijd OrientTales voor op, een duoformatie. „Eenvoud, precisie. Minimal. Toen het Drents Museum de expositie van het terracottaleger organiseerde, kreeg ik een telefoontje. ‘Jij doet toch iets met Chinese muziek?’ Correctie, Japans. Maar ik ben me ook in de Chinese muziek gaan verdiepen, eveneens pentatonisch (met vijftonige toonladder, red.) en heb samen met Chinese musici zestig optredens gedaan in het Drents en in het Groninger Museum. Deels eigen muziek, deels traditionals, met een beat eronder.”

Regisseur Jack Nieborg

Meiborg schrijft graag voor theater. „Ik heb een sterke interesse voor beeld. Ook voor het decor, het licht, de grime. Dat voelde wel eens alsof ik mezelf verraadde. Ik was toch audiofiel? Maar theater en muziek laten samenkomen vind ik machtig. Meestal krijg ik een compleet script met de vraag of ik er wat mee kan. Soms dient de muziek alleen als underscore, als een tapijt, dan weer als cue om een nieuw personage aan te kondigen. Andere keren is ze leidend, zoals in een musical. Jack Nieborg en ik hebben elkaar daarin gevonden.”

Soms woordeloos. „Bij *Jacques J.* gooide hij gewoon het script in de brievenbus, en kreeg ik een appje: 'je hebt het'. Al lezend schieten er dan direct ideeën door mijn hoofd. Terwijl een regisseur er juist een totaal andere gedachte over kan hebben. Vind ik prima. Je moet kunnen switchen. Ik schrijf altijd met potlood, gummetje erbij. Het kan altijd anders. Jack is goed in staat zijn gevoel op tafel te leggen. 'Hier wil ik spanning, daar gevoel, en daar juist kolderieke komedie'. Soms wil hij een contrasterende werking. Als een scène kolderiek is, wil hij er juist iets venijnigs onder. In eerste instantie denk ik dan misschien: hoezo? Als ik het vervolgens zie, blijkt dat het werkt. Mooi is dat.”

De toon zetten

Voor de liedjes liggen de teksten doorgaans al klaar. „Zoals bij *Aletta*, de Musical van GOOV. Machtig vind ik dat. Dan is het voor mij een soort kleurplaat die ik mag inkleuren. Letterlijk de toon zetten.” Voor *Jacques J.* heeft Jan Veldman de tekst geschreven, ook de liedteksten. „Deze musical telt 32 liedjes. Heel veel! Dus minder dialoog. Jan is zelf muzikant, daarom vroeg ik hem of hij er zelf een stem in wilde hebben. 'Nee', zei hij, 'doe jij het maar mooi zelf, benieuwd wat je ervan maakt'. Dat vertrouwen vind ik mooi. Inmiddels stikt het hier in huis van de papiertjes, met aantekeningen, nootjes.”

Voor *De Getemde Feeks*, de Shakespeare-voorstelling in Diever deze zomer, hoefde hij geen liedjes te componeren. „Alleen cues om decorwisselingen aan te kondigen. Janco van Barneveld heeft prachtige installaties gemaakt, metalen huisjes die over rails lopen en elektronisch in werking worden gezet. Jack wilde muziek die de knarsende geluiden niet verdoezelde, maar juist versterkte. Dus steeds als zo'n huisje in beweging komt, gebeurt er iets wonderlijks in je oren. Dat duurt 20 seconden, waarna een compositie een nieuwe scène aankondigt. Vanwege het Italiaanse karakter kies ik dan voor mandoline, voor klarinet. Zo ben je toch bepalend.”